

ANONIEM BINDEND ADVIES

Partijen	: A te B als wettelijk vertegenwoordiger van de minderjarige C te B, tegen Menzis Zorgverzekeraar N.V. en Menzis N.V., beide te Wageningen.
Zaak	: Hulpmiddelenzorg, voorleesapparatuur, OrCam® Read
Regelgeving	: Voorwaarden zorgverzekering 2022, artt. 10 en 11 Zvw, 2.1 en 2.9 Bzv, 2.6, 2.13 en 2.26 Rzv
Zaaknummer	: 202200986
Zittingsdatum	: 15 maart 2023

1. Partijen

A te B, hierna te noemen: verzoekster, als wettelijk vertegenwoordiger van de minderjarige C te B, hierna te noemen: verzekerde,

tegen

- 1) Menzis Zorgverzekeraar N.V. te Wageningen, en
- 2) Menzis N.V. te B, hierna gezamenlijk te noemen: de ziektekostenverzekeraar.

2. Verloop van de procedure

- 2.1. Verzoekster heeft bij brief van 13 september 2022 de Geschillencommissie Zorgverzekeringen (hierna: de commissie) gevraagd een uitspraak te doen. Op 21 september 2022 was het dossier gereed voor inhoudelijke behandeling. Tot het dossier behoren de stukken die tijdens de fase bij de Ombudsman Zorgverzekeringen zijn gewisseld.
- 2.2. Bij brief van 20 oktober 2022 heeft de ziektekostenverzekeraar zijn standpunt aan de commissie uiteengezet. Een kopie van deze brief is op 24 oktober 2022 aan verzoekster gestuurd.
- 2.3. Bij brief van 21 november 2022 heeft het Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) (zaaknummer: 2022043341) aan de commissie een voorlopig advies uitgebracht. Een kopie hiervan is op 23 november 2022 aan partijen gestuurd.
- 2.4. Verzoekster en de ziektekostenverzekeraar zijn op 15 maart 2023 door de commissie gehoord. Van de zitting zijn aantekeningen gemaakt die ter kennisname aan partijen zijn gestuurd.
- 2.5. De aantekeningen van de hoorzitting zijn op 24 maart 2023 aan het Zorginstituut gestuurd met het verzoek de commissie mee te delen of het voorlopig advies van 21 november 2022 aanpassing behoeft.
In de begeleidende brief heeft de commissie het Zorginstituut verzocht in het definitief advies in te gaan op de volgende vragen:
 - Kunt u ingaan op de stelling van verzoekster dat de combinatie van EED en DCD maakt dat de situatie van verzekerde vergelijkbaar is met iemand die een ernstige visuele beperking heeft? Uit het voorlopig advies lijkt te volgen dat iemand met een visuele beperking wel aanspraak kan hebben.
 - Kunt u daarnaast ingaan op de stelling van verzoekster dat verzekerde met een daisy-speler niet beschikt over een adequaat functionerend hulpmiddel?
- 2.6. Bij brief van 6 april 2023 heeft het Zorginstituut aan de commissie het definitief advies uitgebracht. Een kopie hiervan is op 13 april 2023 aan partijen gestuurd, waarbij zij in de gelegenheid zijn gesteld hierop te reageren. Bij e-mailbericht van 3 mei 2023 heeft verzoekster van de geboden mogelijkheid gebruik gemaakt. Een kopie van deze reactie is ter kennisname aan de ziektekostenverzekeraar gestuurd.

3. Vaststaande feiten

- 3.1. Verzekerde was in 2022 bij de ziektekostenverzekeraar verzekerd tegen ziektekosten op grond van de verzekering Menzis Basis (hierna: de zorgverzekering) en de aanvullende ziektekostenverzekeringen ExtraVerzorgd 2 en TandVerzorgd 750 (hierna tezamen: de aanvullende ziektekostenverzekering).
De aanvullende ziektekostenverzekering is niet in geschil en blijft om die reden verder onbesproken.
- 3.2. Verzekerde is bekend met DCD (Developmental Coördination Disorder) en EED (Ernstige Enkelvoudige Dyslexie). Om de zelfredzaamheid en daarmee de kwaliteit van leven te verbeteren, heeft verzoekster op 14 januari 2022 aan de ziektekostenverzekeraar gevraagd een OrCam® Read aan verzekerde te verstrekken. Bij brief van 10 februari 2022 heeft de ziektekostenverzekeraar hierop afwijzend beslist.
- 3.3. Verzoekster heeft de ziektekostenverzekeraar bij brief van 16 februari 2022 om heroverweging van deze beslissing gevraagd. Bij brief van 30 juni 2022 heeft de ziektekostenverzekeraar aan verzoekster meegedeeld dat hij zijn beslissing handhaaft.
- 3.4. Bij brief van 21 november 2022 heeft het Zorginstituut aan de commissie een voorlopig advies uitgebracht.
- 3.5. Bij brief van 6 april 2023 heeft het Zorginstituut aan de commissie het definitief advies uitgebracht.

4. Standpunt verzoekster

- 4.1. Verzoekster heeft aan de commissie verzocht te beslissen dat de ziektekostenverzekeraar de aanvraag voor de OrCam® Read ten behoeve van verzekerde alsnog moet goedkeuren.
- 4.2. Verzoekster stelt in dit verband dat bij verzekerde in 2016 de diagnoses DCD en EED zijn gesteld. Ter onderbouwing hiervan heeft verzoekster verschillende rapporten overgelegd van specialisten die verzekerde hebben onderzocht. Met name de dyslexie is dusdanig ernstig dat verzekerde hier in zijn dagelijks leven hinder van ondervindt. Zo heeft verzekerde moeite met het lezen van verschillende teksten. Volgens de ziektekostenverzekeraar kan alleen een daisy-speler uitkomst bieden. Verzoekster bestrijdt dit omdat een daisy-speler werkt met vooraf ingesproken teksten. De OrCam® Read vertaalt elke gelezen tekst naar spraak.
Verzekerde heeft de OrCam® Read enkele weken mogen gebruiken en dit hulpmiddel zou hem enorm helpen in diverse situaties. Te denken valt aan communicatie met zijn vrienden en familie via WhatsApp, het lezen van een menukaart, recepten en zijn post. De situatie van verzekerde is vergelijkbaar met die van iemand die een visuele beperking heeft. Verzoekster verwijst ter ondersteuning van haar standpunt naar een advies van het Zorginstituut (2018052162) aan de commissie.
- 4.3. Ter zitting heeft verzoekster toegelicht dat vooral de combinatie van DCD en EED het voor verzekerde lastig maakt. Al lange tijd probeert verzekerde een hulpmiddel te vinden waarmee hij enigszins zelfstandig kan functioneren. Met de door de ziektekostenverzekeraar aangeboden daisy-speler wordt dit resultaat niet bereikt, maar met de OrCam® Read wel. Dat op grond van de voorwaarden van de zorgverzekering alleen een daisy-speler voor verstrekking in aanmerking komt, stoort verzoekster omdat de techniek niet heeft stilgestaan. De werking van de daisy-speler is verouderd en niet meer van deze tijd. In een situatie als die van verzekerde zou eigenlijk niet moeten worden gekeken naar de restvisus, maar naar de leesvisus. Op basis van de leesvisus zou

een protocol kunnen worden gemaakt, waarbij patiënten met een dyslexiescore van bijvoorbeeld 4 van de 6 in aanmerking zouden moeten komen voor een ander hulpmiddel dan een daisy-speler. De combinatie van DCD en EED zorgt ervoor dat verzekerde is te vergelijken met iemand die volledig blind is.

- 4.4. Bij de afsluiting van de hoorzitting heeft verzoekster te kennen gegeven dat alle punten die zij onder de aandacht van de commissie wenste te brengen zijn besproken.
- 4.5. In reactie op het definitief advies van het Zorginstituut stelt verzoekster dat onder artikel 2.26, onderdeel g, Rzv thans alleen daisy-spelers en daisysoftware voor dyslectici vallen. Verzoekster wenst nogmaals te benadrukken dat inmiddels ook andere hulpmiddelen op de markt zijn die dyslectici kunnen helpen. De OrCam® Read is een voorbeeld van zo'n hulpmiddel.

5. **Standpunt ziektekostenverzekeraar**

- 5.1. De ziektekostenverzekeraar stelt dat op grond van de zorgverzekering aanspraak bestaat op hulpmiddelen. Welke hulpmiddelen dat zijn, is te vinden in de Regeling zorgverzekering (Rzv). Sommige groepen hulpmiddelen zijn in de Rzv specifiek beschreven, andere functiegericht. In het laatste geval betekent dit dat een verzekerde aanspraak heeft op een hulpmiddel passend bij een omschreven functiebeperking. In het Reglement Hulpmiddelen heeft de ziektekostenverzekeraar een overzicht opgenomen van alle hulpmiddelen die onder de Rzv vallen. Zowel in de Rzv als in het Reglement Hulpmiddelen is de daisy-speler specifiek omschreven en niet functiegericht. Dit betekent dat voor verzekerden met dyslexie alleen aanspraak bestaat op een daisy-speler en niet op een ander hulpmiddel.
- 5.2. Uit een eerder uitgebracht advies van het Zorginstituut aan de commissie blijkt dat, ook als sprake is van een functiegerichte omschrijving van het hulpmiddel, de zorgverzekeraar nog steeds mag beoordelen of het aangevraagde hulpmiddel doelmatig is. In dat kader merkt de ziektekostenverzekeraar op dat de OrCam® Read niet als doelmatig kan worden beschouwd. Een OrCam® Read kost namelijk rond de € 2.300,- en een daisy-speler circa € 400,-. Ook vanuit dit oogpunt zou er dus geen aanspraak bestaan.
- 5.3. Ter zitting is door de ziektekostenverzekeraar herhaald dat, op grond van de voorwaarden van de zorgverzekering, voor dyslectici alleen daisy-spelers voor vergoeding in aanmerking komen. Andere hulpmiddelen, zoals de OrCam® Read, vallen niet onder de aanspraak.
- 5.4. Bij de afsluiting van de hoorzitting heeft de ziektekostenverzekeraar te kennen gegeven dat alle punten die hij onder de aandacht van de commissie wenste te brengen zijn besproken.

6. **Advies Zorginstituut**

- 6.1. In het voorlopig advies van 21 november 2022 heeft het Zorginstituut, voor zover hier van belang, verklaard:

"De vraag in geschil is of de voorleesapparatuur, de OrCam® Read, in de situatie van verzoekster [lees: verzekerde] [tot] de functiegerichte omschrijving van artikel 2.26, onderdeel g, van de Rzv valt en indien dat het geval is, of verzoekster [lees: verzekerde] redelijkerwijs is aangewezen op deze zorg.

OrCam® Read in relatie tot (matige tot ernstige) visuele beperking

Een OrCam® Read is een kleine (ongeveer 12 x 2,5 cm) digitale lezer, voorzien van een camera en OCR technologie, waarmee geschreven tekst wordt omgezet in gesproken tekst. De OrCam® Read leest vanaf elk gedrukt oppervlak of digitaal scherm. Volgens de productinformatie is de OrCam® Read een voorleesapparaat en onder meer bedoeld voor mensen met een licht verminderd gezichtsvermogen, vermoeidheid bij het lezen en/of leesproblemen waaronder dyslexie.

De OrCam® Read is in feite vergelijkbaar met de ReadingPen. Over de ReadingPen is in het verleden aangegeven dat de ReadingPen, omdat deze op de juiste plaats gepositioneerd moet worden, voor de doelgroep uit artikel 2.13 van de Rzv in het algemeen niet is aangewezen. Ook uit de productinformatie over de OrCam® Read is op te maken dat deze niet bedoeld is voor mensen met een (matige tot ernstige) visuele beperking. Mensen met een (matige tot ernstige) visuele beperking zouden namelijk moeite kunnen hebben met gebruik van de OrCam® Read.

Functiegerichte omschrijving

Onder artikel 2.26, onderdeel g, van de Rzv vallen alleen daisy-spelers en daisysoftware voor dyslectici. Andere hulpmiddelen voor dyslexie, waaronder de OrCam® Read, de ReadingPen, en andere merken voorlees- en scanspraakpennen, vallen niet onder de aanspraak. Deze kunnen dan ook niet in aanmerking komen voor vergoeding ten laste van de basisverzekering bij dyslexie. Dit betekent dat het Zorginstituut niet toekomt aan de vraag of [verzekerde] redelijkerwijs is aangewezen op gebruik van de OrCam® Read.

(...)

Conclusie

Een OrCam® Read maakt voor de indicatie dyslexie geen onderdeel uit van het basispakket. Alleen een daisy-speler en daisy-programmatuur voor dyslectici vallen onder de functiegerichte omschrijving van artikel 2.26, onderdeel g, van de Rzv.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende: Omdat een OrCam® Read niet onder de functiegerichte omschrijving van artikel 2.26, onderdeel g, van de Rzv valt, blijft de vraag of verzoekster [lees: verzekerde] redelijkerwijs is aangewezen op een OrCam® Read onbesproken."

- 6.2. In het definitief advies van 6 april 2023 heeft het Zorginstituut, voor zover hier van belang, verklaard:

"Vaststaat dat verzekerde veel hinder ondervindt door zijn dyslexie en de ontwikkelingsstoornis DCD, en dat een voorleespen/scanspraakpen (zoals de OrCam® Read) hem kan helpen bij het tot zich nemen van teksten. EED en DCD vormen echter geen 'stoornis in de visuele functie', zoals omschreven in artikel 2.13 van de Regeling zorgverzekering (Rzv).

De hulpmiddelen bij dyslexie zijn geregeld in artikel 2.26, onderdeel g, en deze hulpmiddelen zijn beperkt tot daisy-spelers en daisy-software. Met behulp van een daisy-speler of daisy-software kan de gebruiker teksten beluisteren en navigeren in de tekst. De teksten zijn vooraf ingesproken en betreffen boeken, kranten en tijdschriften.

In een uit het dossier opgenomen brief van 16 februari 2022 geeft verzoekster aan dat er ontelbare situaties zijn waar teksten niet ingesproken zijn. In geval van verzekerde gaat het om kranten en boeken, post die hij ontvangt, de menukaart bij het uit eten gaan, de Nintendo Switch, recepten bij het bakken en koken, en de sociale media (vooral op de telefoon). Met het aangevraagde leeshulpmiddel kan verzekerde ook direct een brief en de andere genoemde teksten voor laten lezen. Daarnaast is de OrCam® Read door het zeer kleine formaat overal gemakkelijk mee naar toe te nemen.

Het klopt dat de daisy-speler en daisy-software niet kunnen worden gebruikt om niet-vooraf ingesproken teksten voor te lezen. In dat opzicht verschillen daisy-spelers en -software van hulpmiddelen met camera of scanner, zoals de OrCam® Read en andere voorleespennen. Het Zorginstituut merkt wel op dat er voor wat betreft kranten een uitgebreide en actuele collectie beschikbaar [is] in daisy-format, van zowel landelijke als regionale dagbladen. Ook veel boeken en tijdschriften (maar niet alle) zijn in audiovorm te lezen.

Voor hulpmiddelen bij dyslexie is echter alleen artikel 2.26, onderdeel g, van de Rzv van toepassing. Hieronder vallen alleen daisy-spelers en daisy-software. Andere hulpmiddelen voor

dyslexie, waaronder de OrCam® Read, de ReadingPen, en de andere merken voorlees- en scanspraakpennen, vallen niet onder de aanspraak. Dat een OrCam® Read in vergelijking met een daisy-speler beter zou voldoen aan de wensen en behoeften van verzekerde, kan dan ook niet leiden tot vergoeding van een OrCam® Read ten laste van de basisverzekering.

Zoals in het voorlopig advies ook aangegeven, zijn de hulpmiddelen voor mensen met dyslexie ook van belang in het onderwijs (leermiddelen) en bij werk. Deze hulpmiddelen behoren dan ook niet c.q. niet alleen tot het domein van de zorgverzekering, maar ook tot het domein van onderwijs en sociale zaken. De vergoeding voor leermiddelen voor mensen met dyslexie werd echter in 2003 door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid uitdrukkelijk uitgesloten. Omdat hierdoor de aanvragen voor hulpmiddelen bij dyslexie niet meer door het UWV konden worden gehonoreerd, vond er een verschuiving plaats naar het domein van de Zorgverzekeringswet. Naar aanleiding van deze verschuiving en zogeheten 'domeindiscussie' adviseerde het Zorginstituut (destijds CVZ) in het Deelrapport Hulpmiddelenzorg 2009 aan de minister van VWS om samen met de ministeries van OCW en SZW na te gaan hoe de toegankelijkheid van deze hulpmiddelen - waaronder de daisy-speler en ook de (destijds speciaal voor dyslexie ontwikkelde, en met de OrCam® Read vergelijkbare) ReadingPen - voor mensen met dyslexie zou kunnen worden verbeterd. Zowel de inzet van hulpmiddelen in het onderwijs als de inzet in de thuissituatie zou onderdeel van dit traject moeten zijn.

Conclusie

De OrCam® Read maakt voor de indicatie dyslexie op dit moment geen onderdeel uit van het basispakket. Alleen een daisy-speler en daisy-programmatuur voor dyslectici vallen onder de functiegerichte omschrijving van artikel 2.26, onderdeel g, van de Rzv.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende: De OrCam® Read valt niet onder de functiegerichte omschrijving van artikel 2.26, onderdeel g, van de Rzv. Verzekerde kan daarom alleen aanspraak maken op een daisy-speler of daisy-software."

7. Bevoegdheid van de commissie

- 7.1. De commissie is bevoegd van het geschil kennis te nemen en daarover bindend advies uit te brengen. Dit blijkt uit artikel A.17 van de voorwaarden van de zorgverzekering.
- 7.2. De commissie stelt vast dat beide partijen ermee hebben ingestemd dat de commissie uitspraak doet in de vorm van een bindend advies.

8. Beoordeling

- 8.1. De relevante bepalingen uit de Zorgverzekeringswet (Zvw), het Besluit zorgverzekering (Bzv) en de Regeling zorgverzekering (Rzv) over hulpmiddelenzorg, en meer specifiek hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in de visuele functie ter compensatie van beperkingen in het lezen, schrijven of gebruik van telecommunicatieapparatuur en hulpmiddelen voor communicatie, informatievoorziening en signalering, zijn vermeld in de bijlage bij dit bindend advies. Verder zijn hierin de toepasselijke verzekeringsvoorwaarden opgenomen. De bijlage maakt deel uit van het bindend advies.

Zorgverzekering

- 8.2. Op grond van het bepaalde op pagina 32 van de zorgverzekering, welke bepaling is gebaseerd op het Bzv en de Rzv, bestaat aanspraak op hulpmiddelenzorg. Dit betreft, gelet op artikel 2.6, onderdeel f, jo. artikel 2.13, eerste lid, sub b, onder 1, Rzv onder andere hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in de visuele functie ter compensatie van beperkingen in het lezen, schrijven of gebruik van telecommunicatieapparatuur.

Uit het advies van het Zorginstituut van 21 november 2022 blijkt dat de desbetreffende aanspraak beperkt is tot de doelgroep van mensen met een visuele beperking. Het staat vast dat verzekerde hiertoe niet behoort, zodat op grond van artikel 2.6, onderdeel f, jo. artikel 2.13, eerste lid, sub, onder 1, Rzv in zijn geval geen aanspraak bestaat op verstrekking van de OrCam® Read. Het bindend advies waarnaar verzoekster heeft verwezen betreft weliswaar de hier bedoelde hulpmiddelen, maar is voor deze zaak niet relevant, aangezien de aandoeningen van verzekerde - DCD en EED -, zoals het Zorginstituut in het definitief advies van 6 april 2023 overweegt, niet zijn te beschouwen als een visuele beperking. Daarnaast is het aangevraagde hulpmiddel volgens het Zorginstituut, blijkens het voorlopig advies van 21 november 2021, in het algemeen niet geschikt voor matig tot ernstig visueel gehandicapten.

Om die laatste reden moet de commissie de stelling van verzoekster in dit verband, dat beoordeling van de leesvisus als norm zou kunnen worden gehanteerd in plaats van de restvisus, voor kennisgeving aannemen. Hetzelfde geldt voor haar opmerking dat de situatie van verzekerde vergelijkbaar is met die van iemand die volledig blind is.

- 8.3. Op grond van artikel 2.6, onderdeel t, jo. artikel 2.26, onder g, Rzv bestaat aanspraak op hulpmiddelen voor communicatie, informatievoorziening en signalering. Het Zorginstituut schrijft in zijn advies van 21 november 2022 dat alleen de hulpmiddelen daisy-spelers en daisysoftware ter compensatie van dyslexie onder de aanspraak vallen. Andere hulpmiddelen voor dyslexie, waaronder de OrCam® Read, de ReadingPen, en andere merken voorlees- en scanspraakpennen, vallen hier niet onder. Het Zorginstituut adviseert de commissie, op grond van het voorgaande, tot afwijzing van het verzoek. In hetgeen verzoekster heeft aangevoerd over de voordelen van de OrCam® Read, de beperkingen van de daisy-speler en de ontwikkelingen op dit vlak in de afgelopen jaren, ziet de commissie geen aanleiding van het advies af te wijken, en zij volgt dit dan ook.

Hoewel de commissie de wens van verzekerde begrijpt, laten de verzekeringsvoorwaarden en de onderliggende wet- en regelgeving niet toe dat hieraan tegemoet wordt gekomen. Dit betekent dat de ziektekostenverzekeraar kon besluiten de aanvraag voor de OrCam® Read ten behoeve van verzekerde af te wijzen, waarbij de commissie het pleidooi van verzoekster om voor gevallen als die van verzekerde - kort samengevat - tot wijziging van de wet- en regelgeving ten volle begrijpt.

Slotsom

- 8.4. Dit leidt tot de navolgende beslissing.

9. Bindend advies

- 9.1. De commissie wijst het verzoek af.

Zeist, 12 juni 2023,

A.I.M. van Mierlo

Informatie voor partijen

Staat in de uitspraak een schrijffout, rekenfout of andere duidelijke vergissing? Dan kan elke partij de geschillencommissie vragen om dit te verbeteren. Dat moet gebeuren binnen tien dagen na de verzending van de uitspraak. De beslissing van de geschillencommissie kan niet ter discussie worden gesteld.

Binnen één jaar na de verzending van de uitspraak kan elke partij de rechter vragen om de uitspraak te vernietigen. Dit kan alleen als sprake is van ernstige gebreken. Meer informatie staat op de website www.rechtspraak.nl.

BIJLAGE - Relevante bepalingen

1. Wetgeving
2. Voorwaarden zorgverzekering

Regeling zorgverzekering

Artikel 2.6

De aangewezen hulpmiddelen en verbandmiddelen zijn:

- (...)
- f. uitwendige hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in de visuele functie als omschreven in artikel 2.13;
- (...)
- t. hulpmiddelen voor communicatie, informatievoorziening en signalering als omschreven in artikel 2.26;
- (...)

Artikel 2.13

1. Hulpmiddelen als bedoeld in artikel 2.6, onderdeel f, omvatten:

- a. hulpmiddelen ter correctie van stoornissen in de visuele functie van het oog en van functies van aan het oog verwante structuren;
- b. hulpmiddelen ter compensatie van beperkingen;
 - 1°. in het lezen, schrijven of gebruik van telecommunicatieapparatuur;
 - 2°. bij het om obstakels heenlopen of bij de oriëntatie.

(...)

Artikel 2.26

Hulpmiddelen als bedoeld in artikel 2.6, onderdeel t, omvatten:

- (...)
- g. opname- en voorleesapparatuur, zijnde daisy-spelers of daisy-programmatuur voor dyslectici;
- (...)

Besluit zorgverzekering

Artikel 2.1

1. De zorg en overige diensten, bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel a, van de wet omvatten de vormen van zorg of diensten die naar inhoud en omvang zijn omschreven in de artikelen 2.4 tot en met 2.15, met uitzondering van vormen van zorg of diensten die voor de verzekerden kunnen worden bekostigd op grond van een wettelijk voorschrift.
2. De inhoud en omvang van de vormen van zorg of diensten worden mede bepaald door de stand van de wetenschap en praktijk en, bij ontbreken van een zodanige maatstaf, door hetgeen in het betrokken vakgebied geldt als verantwoorde en adequate zorg en diensten.
3. Onverminderd hetgeen is bepaald in de artikelen 2.4 tot en met 2.15, heeft de verzekerde op een vorm van zorg of een dienst slechts recht voor zover hij daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen.
4. Onder de zorg en overige diensten, bedoeld in het eerste lid, valt niet forensische zorg als bedoeld in artikel 1.1, tweede lid, van de Wet forensische zorg of forensische zorg als aangemerkt in of krachtens een algemene maatregel van bestuur.
5. In afwijking van het tweede lid vallen onder de zorg en overige diensten, bedoeld in de artikelen 2.4, 2.8 of 2.9, ook de zorg en diensten die bij ministeriële regeling zijn aangewezen onder de daarbij geregelde voorwaarden en gedurende een daarbij aan te geven termijn van maximaal veertien jaar, voor zover er sprake is van verantwoorde zorg en diensten.
6. De zorg en diensten, bedoeld in het eerste lid, omvatten niet geestelijke gezondheidszorg als bedoeld in artikel 10.2, eerste lid, van de Jeugdwet aan jeugdigen als bedoeld in artikel 1.1 van die wet.

Artikel 2.9

1. Hulpmiddelenzorg omvat bij ministeriële regeling aangewezen, functionerende hulpmiddelen en verbandmiddelen, waarbij kan worden geregeld:
 - a. in welke gevallen de verzekerde recht heeft op die zorg;
 - b. vergoeding van bij die regeling aangewezen kosten in verband met thuisdialyse.
2. De kosten van normaal gebruik van hulpmiddelen komen, tenzij bij ministeriële regeling anders is bepaald, voor rekening van de verzekerde.

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Bijzonderheden	• U moet een ziektekostenverzekering voor de ADL-hond afsluiten. • De tegemoetkoming in de gebruikskosten wordt achteraf per kwartaal aan u vergoed.	• De tegemoetkoming moet voor de eerste keer aangevraagd worden binnen 3 maanden nadat de hond bij u geplaatst is, of na het afronden van een teamtraining. • De tegemoetkoming moet jaarlijks opnieuw worden aangevraagd. • U moet een kopie van de afgesloten ziektekosten-verzekering voor de hond bij uw aanvraag voegen. • De tegemoetkoming in de gebruikskosten wordt achteraf per kwartaal aan u vergoed.
Offerte van leverancier nodig	Nee	
Vergoeding	U kunt aanspraak maken op een tegemoetkoming in de gebruikskosten tot maximaal € 1.104 per jaar voor: • het levensonderhoud, en • voor de verzorging, en • voor de speciale ziektekostenverzekering voor de hond.	

Aangepaste apparatuur voor bediening van computers

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Eigendom of bruikleen	Bruikleen	Bruikleen
Voorafgaande toestemming nodig van Menzis	Ja	
Toelichting door	Bij de aanvraag voor toestemming moet een toelichting van de behandelend revalidatiearts of physician assistant die onderdeel uitmaakt van een multidisciplinair revalidatieteam worden gevoegd en een analyse van de beperkingen door een ergotherapeut.	
Gemiddelde gebruiksduur/ gebruiksaantallen	6 jaar	
Bijzonderheden	• Voorbeelden van de hier bedoelde apparatuur zijn een speciaal toetsenbord, oogbediening of hoofdbediening. • Er bestaat geen aanspraak op andersoortige hardware, zoals een smartphone, tablet of computer.	
Offerte van leverancier nodig	Nee	Ja
Vergoeding	100%	75% van de nota tot 75% van het gemiddeld gecontracteerd tarief

Uitwendige hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in de visuele functie

Regeling zorgverzekering art. 2.6 en art. 2.13

Brillen en lenzen

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Eigendom of bruikleen	Eigendom	Eigendom
Voorafgaande toestemming nodig van Menzis	Nee	Ja
Toelichting door	Behandelend medisch specialist	
Gemiddelde gebruiksduur/ gebruiksaantallen	Verzekerden tot 18 jaar kunnen in aanmerking komen voor brillenglazen en filterglazen indien: • er een indicatie is voor lenzen, maar het dragen van lenzen niet de voorkeur heeft, • de verzekerde aan één of beide ogen geopereerd is vanwege een lensafwijking, • de verzekerde lijdt aan zuivere accommodatieve esotropie. Er geldt een wettelijke eigen bijdrage (conform de Regeling zorgverzekering): • gebruiksduur lenzen/brillenglazen langer dan 1 jaar: € 59,50 per lens/brillenglas, • gebruiksduur lenzen korter dan 1 jaar: € 119 per kalenderjaar, • indien slechts één oog gecorrigeerd hoeft te worden, is de eigen bijdrage € 59,50 per kalenderjaar, • € 59,50 per brillenglas, met een maximum van € 119 per kalenderjaar.	
Offerte van leverancier nodig	Nee	Ja
Vergoeding	100% (minus wettelijke eigen bijdrage)	75% van de nota tot 75% van het gemiddeld gecontracteerd tarief. U betaalt een wettelijke eigen bijdrage van € 59,50 of € 119.

Bijzondere optische hulpmiddelen

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Eigendom of bruikleen	Eigendom	Eigendom
Voorafgaande toestemming nodig van Menzis	Nee	Ja
Toelichting door	Behandelend medisch specialist	
Gemiddelde gebruiksduur/ gebruiksaantallen	5 jaar	
Offerte van leverancier nodig	Nee	Ja
Vergoeding	100%	75% van de nota tot 75% van het gemiddeld gecontracteerd tarief

Oogpleisters

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Eigendom of bruikleen	Eigendom	Eigendom

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Voorafgaande toestemming nodig van Menzis	Nee	Ja
Toelichting door	Behandelend arts	
Gemiddelde gebruiksduur/ gebruiksaantallen	Er bestaat aanspraak op oogpleisters/afdekpleisters ter behandeling van amblyopie (lui oog).	
Offerte van leverancier nodig	Nee	Ja
Vergoeding	100%	75% van de nota tot 75% van het gemiddeld gecontracteerd tarief

Blindentaststokken

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Eigendom of bruikleen	Eigendom	Eigendom
Voorafgaande toestemming nodig van Menzis	Nee	Ja
Toelichting door	Behandelend arts	
Offerte van leverancier nodig	Nee	Ja
Vergoeding	100%	75% van de nota tot 75% van het gemiddeld gecontracteerd tarief

Computerprogrammatuur voor grootlettersystemen, in- en uitvoerapparatuur en memorecorders voor visueel gehandicapten

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Eigendom of bruikleen	Eigendom	Eigendom
Voorafgaande toestemming nodig van Menzis	Ja	
Toelichting door	Behandelend arts	
Gemiddelde gebruiksduur/ gebruiksaantallen	5 jaar	
Offerte van leverancier nodig	Ja	
Vergoeding	100%	75% van de nota tot 75% van het gemiddeld gecontracteerd tarief

Daisyspelers of daisyprogrammatuur voor visueel gehandicapten

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Eigendom of bruikleen	Eigendom	Eigendom

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Voorafgaande toestemming nodig van Menzis	Nee	Ja
Toelichting door	Behandelend medisch specialist	
Gemiddelde gebruiksduur/ gebruiksaantallen	5 jaar	
Offerte van leverancier nodig	Nee	Ja
Vergoeding	100%	75% van de nota tot 75% van het gemiddeld gecontracteerd tarief

Voorleesapparatuur voor zwartdrukinformatie voor visueel gehandicapten

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Eigendom of bruikleen	Bruikleen	Bruikleen
Voorafgaande toestemming nodig van Menzis	Nee	Ja
Toelichting door	Behandelend arts	
Gemiddelde gebruiksduur/ gebruiksaantallen	5 jaar	
Offerte van leverancier nodig	Nee	Ja
Vergoeding	100%	75% van de nota tot 75% van het gemiddeld gecontracteerd tarief

Beeldschermlopen

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Eigendom of bruikleen	Bruikleen	Eigendom
Voorafgaande toestemming nodig van Menzis	Nee	Ja
Toelichting door	Behandelend medisch specialist	
Gemiddelde gebruiksduur/ gebruiksaantallen	5 jaar	
Offerte van leverancier nodig	Nee	Ja
Vergoeding	100%	75% van de nota tot 75% van het gemiddeld gecontracteerd tarief

Blindengeleidehond

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Eigendom of bruikleen	Bruikleen	Eigendom
Voorafgaande toestemming nodig van Menzis	Ja	

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Toelichting door	Bij aanvraag voor toestemming moet een toelichting van de behandelend medisch specialist zijn gevoegd en een analyse van de beperkingen door Koninklijke Visio of Bartiméus.	
Gemiddelde gebruiksduur/ gebruiksaantallen	6 jaar	
Verplichte kwaliteits- en deskundigheidseisen	De hondenschool moet minimaal voldoen aan de eisen zoals gesteld in het kwaliteitshandboek van de Internationale Federatie van Geleidehondenscholen.	
Bijzonderheden	Voor het geven van toestemming door Menzis is tevens een positieve indicatie van de hondenschool vereist.	
Offerte van leverancier nodig	Nee	Ja
Vergoeding	100%	75% van de nota tot 75% van het gemiddeld gecontracteerd tarief

Gebruikskosten bij een blindengeleidehond

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Voorafgaande toestemming nodig van Menzis	Nee, mits er sprake is van een positieve beoordeling door de zorgverzekeraar op de aanvraag voor een geleidehond.	Ja
Toelichting door	Hondenschool	
Bijzonderheden	• U moet een ziektekostenverzekering voor de ADL-hond afsluiten. • De tegemoetkoming in de gebruikskosten wordt achteraf per kwartaal aan u vergoed.	• De tegemoetkoming moet voor de eerste keer aangevraagd worden binnen 3 maanden nadat de hond bij u geplaatst is, of na het afronden van een teamtraining. • De tegemoetkoming moet jaarlijks opnieuw worden aangevraagd. • U moet een kopie van de afgesloten ziektekostenverzekering voor de hond bij uw aanvraag voegen. • De tegemoetkoming wordt achteraf per kwartaal aan u vergoed.
Offerte van leverancier nodig	Nee	
Vergoeding	U kunt aanspraak maken op een tegemoetkoming in de gebruikskosten tot maximaal € 1.104 per jaar voor: • het levensonderhoud, en • voor de verzorging, en • voor de speciale ziektekostenverzekering voor de hond.	

Spraakversterkers

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Eigendom of bruikleen	Bruikleen	Bruikleen
Voorafgaande toestemming nodig van Menzis	Nee	Ja
Toelichting door	Behandelend medisch specialist	
Gemiddelde gebruiksduur/ gebruiksaantallen	2 jaar	
Offerte van leverancier nodig	Nee	Ja
Vergoeding	100%	75% van de nota tot 75% van het gemiddeld gecontracteerd tarief

Hulpmiddelen voor communicatie, informatievoorziening en signalering

Regeling zorgverzekering art. 2.6 en art. 2.26

Communicatie apparatuur (draagbare communicator, letter- of symbolensets, apparatuur voor synthetische spraak)

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Eigendom of bruikleen	Bruikleen	Bruikleen
Voorafgaande toestemming nodig van Menzis	Ja	
Toelichting door	Bij de aanvraag voor toestemming moet een toelichting van de behandelend revalidatiearts of physician assistant die onderdeel uitmaakt van een multidisciplinair revalidatieteam worden gevoegd en een analyse van de beperkingen door een ergotherapeut.	
Gemiddelde gebruiksduur/ gebruiksaantallen	5 jaar	
Offerte van leverancier nodig	Ja	
Vergoeding	100%	75% van de nota tot 75% van het gemiddeld gecontracteerd tarief

Daisyspelers of daisyprogrammatuur voor dyslectici

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Eigendom of bruikleen	Eigendom	Eigendom
Voorafgaande toestemming nodig van Menzis	Nee	Ja
Toelichting door	Behandelend medisch specialist	
Gemiddelde gebruiksduur/ gebruiksaantallen	5 jaar	

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Offerte van leverancier nodig	Nee	Ja
Vergoeding	100%	75% van de nota tot 75% van het gemiddeld gecontracteerd tarief

Persoonlijke alarmeringsapparatuur

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Eigendom of bruikleen	Bruikleen	Bruikleen
Voorafgaande toestemming nodig van Menzis	Ja	
Toelichting door	Bij de aanvraag voor toestemming moet een toelichting van de behandelend arts of verpleegkundige zijn toegevoegd.	
Gemiddelde gebruiksduur/ gebruiksaantallen	5 jaar	
Bijzonderheden	• Alarmeringsapparatuur moet het zelfstandig wonen mogelijk maken als een verzekerde sociaal en ADL-redzaam is, maar lichamelijk gehandicapt is en door ziekte of gebrek een verhoogd risico loopt in een noodsituatie terecht te komen. De apparatuur en opvolging dienen het ketenkeurmerk Personenalarmering van het WDTM te dragen. • Verzekerden komen voor deze apparatuur in aanmerking als: - er een duidelijke noodzaak bestaat om in geval van nood onmiddellijk medische of technische hulp van buitenaf in te roepen, en - de persoon bovendien gedurende langere tijd op zichzelf aangewezen is, en - de persoon niet in staat is in een noodsituatie de telefoon, zoals bijvoorbeeld een SOS-telefoon, zelfstandig te bedienen. • Voor persoonlijke alarmeringsapparatuur geldt dat er zowel aanspraak bestaat uit de Basisverzekering als uit de WMO (gemeente). In situaties die niet voldoen aan bovenstaande voorwaarden kunt u contact opnemen met uw gemeente.	
Offerte van leverancier nodig	Nee	Ja
Vergoeding	100%	75% van de nota tot 75% van het gemiddeld gecontracteerd tarief

Uitwendige elektrostimulators tegen chronische pijn met toebehoren

Regeling zorgverzekering art. 2.6 onderdeel y

Uitwendige elektrostimulators tegen chronische pijn met toebehoren

	Gecontracteerd	Niet-gecontracteerd
Eigendom of bruikleen	Bruikleen	Bruikleen

Hulpmiddelen

Een medisch hulpmiddel is bijvoorbeeld een hoortoestel of een beenprothese, maar u kunt ook denken aan incontinentiemateriaal, verbandmiddelen en diabetestestmaterialen.

Welke zorg

U heeft recht op functionerende hulpmiddelen die de minister van VWS in het verzekeringspakket heeft opgenomen. Welke hulpmiddelen dat zijn, is te vinden in de Regeling zorgverzekering. Sommige groepen hulpmiddelen zijn in de Regeling zorgverzekering specifiek beschreven, anderen zijn functiegericht omschreven. In het laatste geval betekent dat, dat u recht heeft op een hulpmiddel passend bij een omschreven functiebeperking. Menzis heeft in haar Verzekeringsreglement een overzicht van hulpmiddelen opgenomen die onder de Regeling zorgverzekering vallen. Ook heeft Menzis in het Verzekeringsreglement nadere voorwaarden gesteld aan het verkrijgen van deze hulpmiddelen.

Voorbeeld functiegericht omschreven hulpmiddel

‘Uitwendige hulpmiddelen te gebruiken bij het controleren en reguleren van stoornissen in de bloedsuikerspiegel’. Hier vallen o.a. diabetestestmaterialen onder.

Wilt u een hulpmiddel dat behoort tot de functiegericht omschreven hulpmiddelen maar is dit hulpmiddel niet in het Verzekeringsreglement opgenomen? Dient u dan een aanvraag in bij Menzis. Menzis zal uw aanvraag beoordelen. In de Regeling zorgverzekering zijn ook de indicatiecriteria opgenomen waaraan u moet voldoen om aanspraak te kunnen maken op het hulpmiddel. U kunt de Regeling zorgverzekering en het Verzekeringsreglement vinden op menzis.nl. Als u wilt weten of een bepaald hulpmiddel op deze lijst staat, kunt u ook contact opnemen met onze Klantenservice.

Eigen bijdrage

Voor sommige hulpmiddelen geldt een (procentuele) wettelijke eigen bijdrage of maximale vergoeding. U kunt in de Regeling zorgverzekering vinden of dat het geval is en hoe hoog de eigen bijdrage of maximale vergoeding dan is. U betaalt de eigen bijdrage aan de leverancier. De wettelijke eigen bijdragen en maximale vergoedingen kunt u ook vinden in het Verzekeringsreglement.

Welke zorgaanbieder

U kunt voor een hulpmiddel naar een leverancier van hulpmiddelen gaan. Menzis heeft voor de verschillende hulpmiddelen leveranciers gecontracteerd. U kunt uit deze leveranciers kiezen. Op menzis.nl/zorgvinder vindt u een overzicht van zorgaanbieders die met Menzis een overeenkomst hebben gesloten. U kunt ook contact opnemen met onze Klantenservice.

Als u kiest voor een leverancier die geen overeenkomst met Menzis heeft gesloten, krijgt u de kosten vergoed tot een maximumbedrag. Wat u vergoed krijgt, vindt u in het Verzekeringsreglement. Als u voor een hulpmiddel naar een door Menzis niet-gecontracteerde leverancier gaat, moet deze leverancier soms aan bepaalde kwaliteits- of deskundigheidseisen voldoen. Welke dit zijn kunt u per hulpmiddel lezen in het Verzekeringsreglement.

Toestemming

In het Verzekeringsreglement staat per hulpmiddel of voorafgaande toestemming van Menzis nodig is. Het kan hierbij gaan om een re verstrekking, maar ook om vervanging, correctie of herstel van een hulpmiddel. Als

u naar een gecontracteerde leverancier gaat, is voorafgaande toestemming van Menzis voor de meeste hulpmiddelen vaak niet nodig. De leverancier beoordeelt uw aanvraag. Als de leverancier niet zeker weet of Menzis u het hulpmiddel verstrekt of vergoedt, zal hij de aanvraag voor toestemming doorsturen naar Menzis.

Let op

- Als u naar een leverancier wilt die geen overeenkomst heeft met Menzis, heeft u voorafgaande toestemming nodig. Vermeld u op de aanvraag voor toestemming dat u gebruik wilt maken van een leverancier die met Menzis geen overeenkomst heeft.
- Als u een 2e exemplaar van eenzelfde hulpmiddel wilt, heeft u hiervoor voorafgaande toestemming van Menzis nodig.
- In het Verzekeringsreglement wordt per hulpmiddel uitgelegd aan welke andere voorwaarden u moet voldoen, bijvoorbeeld het meesturen van een toelichting van een arts.
- Voor de vergoeding van de meeste verbandmiddelen moet uw verpleegkundig specialist een speciaal formulier invullen. Verbandmiddelen worden alleen maar vergoed bij een ernstige aandoening waarbij een langdurige behandeling nodig is. Dit speciale verbandmiddelenaanvraagformulier vindt u op znformulieren.nl. Meer informatie kunt u ook vinden in het Verzekeringsreglement.
- Als Menzis maar 1 leverancier voor een bepaald hulpmiddel heeft gecontracteerd, kan Menzis de toestemming in kopie rechtstreeks naar die leverancier sturen. Dit geldt ook als de levering niet op zich kan laten wachten omdat er sprake is van een medische noodzaak.

Gebruik hulpmiddel

Als u het hulpmiddel met opzet beschadigt of als schade is ontstaan omdat door uw schuld niet goed voor het hulpmiddel is gezorgd, heeft u geen recht op vervanging, correctie of herstel van het hulpmiddel voordat de gebruiksduur die in het Verzekeringsreglement staat is verstreken. Als u het hulpmiddel in bruikleen heeft en het is door u met opzet beschadigd of de schade is ontstaan omdat door uw schuld niet goed voor het hulpmiddel is gezorgd, dan kan Menzis de kosten hiervan op u verhalen.

Let op

- U heeft geen recht op vergoeding van de kosten van normaal gebruik van hulpmiddelen, tenzij in de Regeling zorgverzekering is bepaald dat deze vergoed worden. Een voorbeeld van normaal gebruik is het vervangen van batterijen.
- Als in het Verzekeringsreglement gebruikstermijnen of gebruiksaantallen genoemd worden, zijn deze bedoeld om een normaal gemiddelde aan te geven. Van deze gebruikstermijnen of gebruiksaantallen kan in individuele gevallen worden afgeweken.
- Als u recht heeft op een hulpmiddel wordt hiermee bedoeld dat u recht heeft op verstrekking (vergoeding), vervanging, correctie of herstel van een hulpmiddel.
- Zie voor kosten samenhangend met thuisdialyse: niet-klinische dialyse.
- Zie voor hulpmiddelen voor het zelf meten van bloedstollingtijden: trombosedienst.

In-vitrofertilisatie (IVF)

IVF en ICSI zijn vruchtbaarheidsbehandelingen. In vitro fertilisatie (IVF) betekent 'in glas bevruchting' en